

[Brusvang.]

frem til enighed i 95 pct. af emnerne og så bliver enig om, at der er en vis portion emner, man er uenige om, og som derfor må løses på en anden måde. Det må da overlades til de pågældende forslagsstillere at søge løsning på disse problemer uden for forliget og i givet fald med et andet flertal.

I denne forbindelse vil jeg også nævne et tredje punkt, vi drøftede ved proceduren, nemlig at de fem partier, hvis de har yderligere forslag, af hensyn til forligspartnerne og til regeringen bør starte med at lægge disse frem i kredsen af de fem partier for at få prøvet, om der er muligheder dér, for ikke at forskertse eventuelle forligsmuligheder eller ødelægge atmosfæren i denne kreds. Det er et synspunkt, vi er ganske enige i.

Men så vil vi også have lov til at sige, at når vi til syvende og sidst når frem til, at der er enighed i et eller andet omfang, så vedstår vi indholdet af det forlig, men vi vil ikke derudover være bundet på en række andre felter, som ikke direkte fremgår af forligsteksten. Hvis denne procedurereform bliver fulgt hele vejen igennem — og det forstod jeg der i virkeligheden var tilslutning til fra de fem partier — så når vi frem til en metode og til en form, som blev praktiseret her sidst i forbindelse med finansloven, hvor CD stillede krav om, at vi, selv om vi ville være med til at få finansloven igennem og hjælpe regeringen med en række yderligere forslag, ikke skulle være bundet i spørgsmål, der var af principielt vigtig politisk betydning for os, men måtte være frit stillet, således at partierne ikke blev en grå masse, og at vi bevarede vor politiske identitet.

Jeg kan ikke se rettere, end at det netop er den fremgangsmåde, der nu også vil blive anvendt i forbindelse med septemberforligets follow-up — dets opfølgning — og det kan kun glæde mig.

Der er et yderligere forslag af mere specifik karakter, som jeg også gerne vil fremdrage her.

Centrum-demokraterne fremsatte engang i august måned 1975 et forslag om en førtidsdelpensionering med en særlig pensionsydelse. Ideen var den, at man med henblik på at opnå en bedre trivsel for ældre arbejdstagere og at få frigjort en større arbejdsmasse til fordel for de yngre arbejdstagere skulle

indføre en ordning, hvorefter 55-årige kunne komme ned på en arbejdsuge på 35 timer, 60-årige på en arbejdsuge på 30 timer og 65-årige på 25 timer. Det var selvfølgelig bare en skitse, og vi foreslog også eksempelvis, hvordan det skulle kompenseres. Noget af det behøvede man ikke at kompensere, for vi må ikke glemme, at når folk bliver ældre, bliver deres behov også mindre — børnene er kommet fra hånden — og derfor behøver de altså ikke fuld kompensation, men nogen kompensation skulle de have. Jeg tror, det ville være en god ting rent menneskeligt set, for den ville tillade folk, som ikke længere var i stand til at klare en fuld arbejdsuge på 40 timer, at få en mindre arbejdsuge. De ville ikke føle sig sat udenfor, og det måtte også alt andet lige føre til, at der blev en arbejdsmasse til rådighed for yngre arbejdstagere. Det ville jo være værdifuldt, når man står i en situation, hvor man gerne vil finde frem til noget, der kan skabe mere beskæftigelse, således at en del af de 150.000 arbejdsløse kan komme i arbejde. Jeg vil henvise til, at da vi stillede dette forslag, fik vi egentlig et meget positivt svar fra socialministeren, det har været viderebehandlet, og der foreligger nu en bedømmelse i en særlig rapport om udvidet adgang til førtidsfolk-pension og fleksibel pensionsalder. Der er egentlig ikke rejst nogle væsentlige indvendinger imod det ud over — og det var ministeren også inde på — at det måske strider lidt mod dansk tradition, at noget sådant skulle ordnes ved lov. Det mener jeg det skal, og vi ved jo også alle, at en tilsvarende ordning er vedtaget ved lov i Sverige og træder i kraft, så vidt jeg husker, den 1. juni. Centrum-demokraterne ser meget gerne, at også dette forslag indgår i de forhandlinger, vi skal have, fordi det er et forslag, der har direkte relation til arbejdsløshedsproblemet. Det kan godt være, man kan sige, det ikke er så mange tusinde, der kan få ekstra beskæftigelse derigennem, men hvis der er flere af den slags forslag, der hver kan give beskæftigelse til nogle tusinde mennesker, kan det jo alligevel blive til noget.

Min slutbemærkning er denne: jeg deler altså den beherskede optimisme, som er formuleret af ministeren, og jeg synes, det er meget væsentligt, om det kunne blive konklusionen også af denne debat, at vi må